

Aan

Staatssecretaris
Cc Minister

nota

Aanbieding Analyse RIVM - Gevolgen richtlijn
Luchtkwaliteit

TER BESLISSING

Datum

6 april 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/95753

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Leefomgeving

Beslistermijn

11 april 2023

Bijlage(n)

2

Aanleiding

In het BNC-fiche over het voorstel van de Europese Commissie om de richtlijn Luchtkwaliteit te herzien is opgenomen dat Nederland de verdere standpuntbepaling zal baseren op een analyse van het RIVM over de mate waarin de nieuw voorgestelde luchtkwaliteitsstandaarden in 2030 haalbaar zouden zijn. Tijdens het tweeminutendebat op 13 december 2022 over de inzet op de Milieuraad van 16 december 2022 hebt u toegezegd de uitkomsten van dit onderzoek aan het begin van het tweede kwartaal van 2023 met de Kamer te delen.

Het RIVM zal het eerder met ons gedeelde briefrapport op dinsdag 11 april openbaar maken, conform de daarvoor geldende termijnen. Op die dag moet het rapport ook naar de Kamer verstuurd worden.

Geadviseerd besluit

Akkoord gaan met de brief, waarin u het briefrapport aanbiedt aan de Kamer.

Kernpunten

Op 6 april is er nog een Tweeminutendebat geweest over de herziening van de richtlijn. Dit debat is georganiseerd naar aanleiding van een Schriftelijk Overleg. U hebt de antwoorden op vragen in dat overleg op 7 maart naar de kamer verstuurd. Het is nog niet bekend wanneer de stemmingen zijn over de ingediende moties.

Een inhoudelijke reactie op de uitkomsten van het briefrapport is in voorbereiding. Een zorgvuldige reactie vraagt nog enige tijd. Hierbij kunnen ook de inzichten uit het debat van 6 april en de uitslag van de stemmingen over de moties meegewogen worden. Zoals met u besproken tijdens de voorbereiding van het tweeminutendebat van 6 april ontvangt u de Kamerbrief met uw inhoudelijke reactie zo spoedig mogelijk.

Krachtenveld

Een deel van de Kamer vindt dat haalbaarheid een belangrijk aspect is waar rekening mee gehouden moet worden. Dat geldt ook voor IPO en VNG. Een ander

deel van de Kamer vindt dat het niet snel genoeg gaat, en wil zo snel mogelijk richting de WHO-advieswaarden. Deze verdeling is grofweg ook in het Europees Parlement te zien.

Europese lidstaten zijn – voor zover ze hier al duidelijkheid over geven – ook verdeeld. Slechts enkele lidstaten zijn nu al positief, veel lidstaten houden de kaarten nog voor de borst, en een groep lidstaten maakt zich zorgen over de haalbaarheid.

Toelichting

Het RIVM heeft onderzocht of de nieuw voorgestelde normen voor luchtkwaliteit, die wat de Commissie betreft in moeten gaan in 2030, met bestaand beleid (vastgesteld, concreet gemaakt of al in uitvoering) gehaald kunnen worden. Dit levert de volgende bevindingen op:

- Het antwoord op de onderzoeksvraag is: ja, vrijwel overal in Nederland. Alleen in de IJmond (fijnstof), rond Schiphol (NO₂), op de Maasvlakte (fijnstof, NO₂) en rond enkele (pluim)veestallen (fijnstof) zouden wellicht extra maatregelen nodig zijn.
- Naar verwachting zullen er op deze plaatsen aanvullende gunstige effecten op de luchtkwaliteit zijn als gevolg van maatregelen die nog concreet gemaakt moeten worden, maar waarover wel afspraken zijn gemaakt in het Coalitieakkoord en in het kabinet of op Europees niveau. De belangrijkste hierbij zijn de klimaatafspraken, waaronder de maatwerkafspraken met de grote industriële broeikasgastuitstoters (onder andere Tata Steel in de IJmond), beleid gericht op het verminderen van emissies op en rond Schiphol en maatregelen in het kader van de stikstofaanpak.
- Vlak langs drukke snelwegen en provinciale wegen wordt met het gedetailleerde model van het RIVM op een beperkt aantal (<2 %) toetspunten van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) wel een overschrijding berekend van de voorgestelde bindende grenswaarde voor NO₂. Hierover hoeft strikt genomen niet aan Brussel te worden gerapporteerd, maar dit maakt wel deel uit van de informatie die de Nederlandse rechter gebruikt bij bijvoorbeeld toetsing van ruimtelijke ontwikkelingen.
- Om ook op deze plaatsen onder de voorgestelde norm te blijven zou 10 % daling van de emissies van het wegverkeer nodig zijn. Hiervoor wordt al beleid ontwikkeld.
- In stedelijke gebieden, waaronder bij nieuwe bouwlocaties, zou langs drukke wegen hier en daar een overschrijding van de voorgestelde grenswaarde voor NO₂ kunnen optreden. Blootstelling kan voorkomen worden door lokaal maatwerk en door afstanden aan te houden tussen weg en bebouwing. Deze zijn ook nodig voor het voorkomen van te hoge geluidbelasting.

Datum

6 april 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/95753

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Leefomgeving

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

2

- Ondanks het feit dat op klimaat en stikstof nog maatregelen genomen worden die een gunstig effect zullen hebben op het kunnen bereiken van de doelstellingen van de richtlijn, kunnen we op dit moment niet uitsluiten dat kosten gemaakt zullen moeten worden om in hoog blootgestelde gebieden aan de vereisten van de richtlijn te kunnen voldoen. Om hier meer inzicht in te krijgen wordt nader onderzoek gedaan.

Datum

6 april 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/95753

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Leefomgeving

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

2

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Briefrapport	Dit rapport bevat de uitkomsten van het door het RIVM uitgevoerde onderzoek
2	Conceptversie van de brief aan de Tweede Kamer	Dit is de aanbiedingsbrief